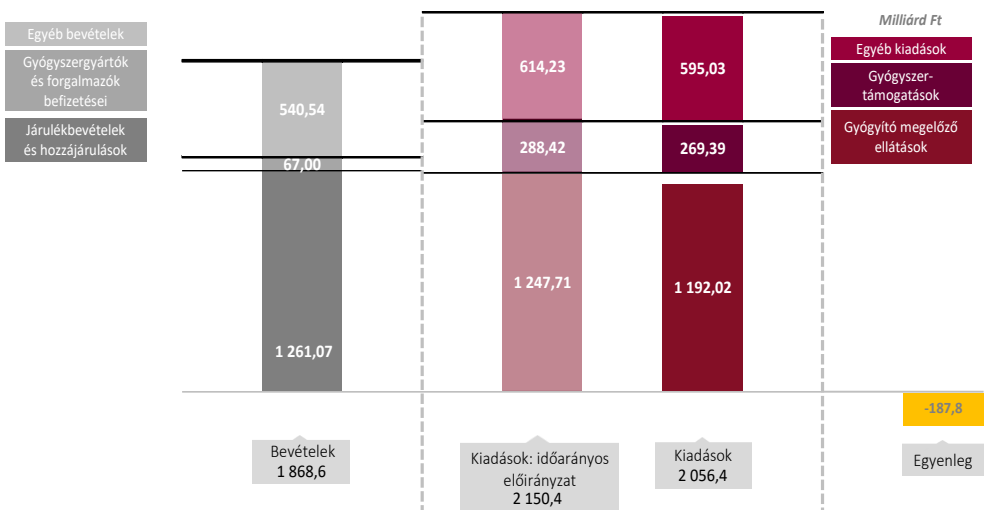

Hírek, aktualitások

- Hír** Nem lett volna ekkora béremelés a magyar egészségügyben, ha nincs járvány >>
- Hír** Csaknem ötezer daganatos magyar beteg tűnt el a koronavírus-járvány miatt >>
- Hír** Oliver Rozboril az Innovatív Gyógyszergyártók Egyesületének új elnöke >>

Egészség- és gyógyszerfinanszírozás makró szemléletben

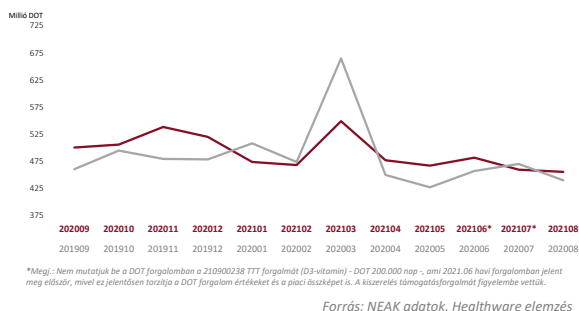
Az Egészségbiztosítási Alap egyenlegének alakulása, 2021. augusztus

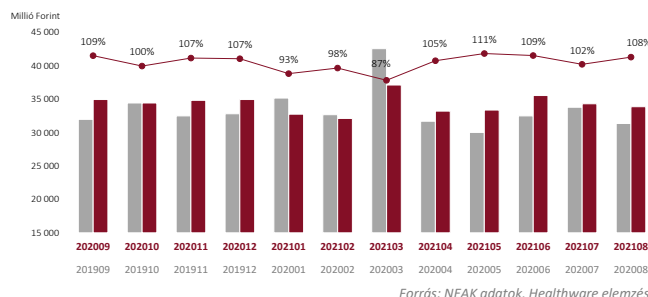
Forrás: NEAK adatok, Healthware elemzés

A vényköteles patikai gyógyszerforgalom dinamikája

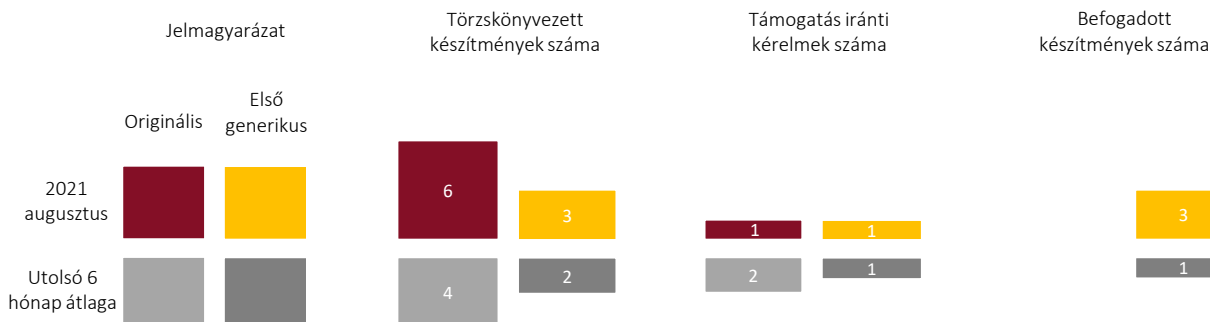
Patikai forgalom terápiás napokban (DOT)

Patikai társadalombiztosítási támogatásforgalom

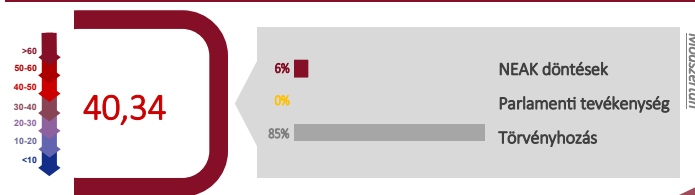

Támogatott gyógyszer-törzs-változások, 2021. augusztus

Forrás: NEAK adatok, Healthware elemzés

Döntéshozatali index, 2021. augusztus

Termékajánló

Kasszahatás szimulációs modellek

A valós felhasználásokat tükröző betegség/alcsoport-specifikus kasszahatás elemzések, illetve az ezekre épített szimulációs platformok egyre hangsúlyosabb szerepet kapnak a hazai befogadási mechanizmusban.

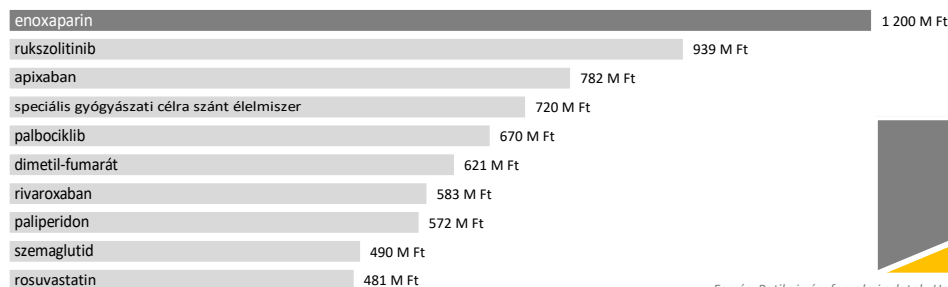
A NEAK adatokra épített szimulációs modellek a döntéshozó számára egy igen jól érthető és ellenőrizhető dimenzióba emeli a várható kassza-méret számításokat.

Bővebben a szolgáltatásról: [link](#)

Piaci adatok

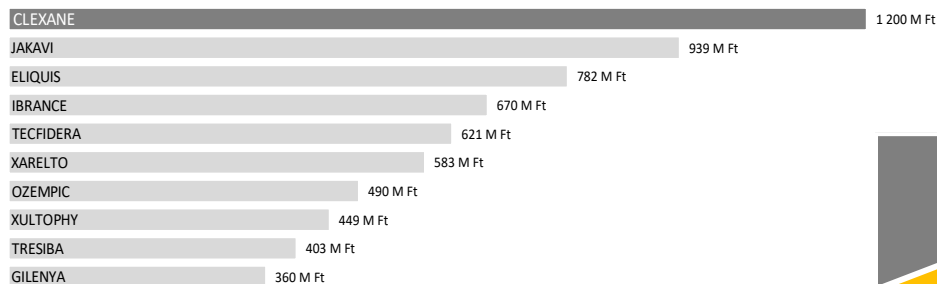
Támogatáskiáramlási és betegszám toplisták, 2021. augusztus

A 10 legnagyobb támogatáskiáramlást generáló hatóanyag

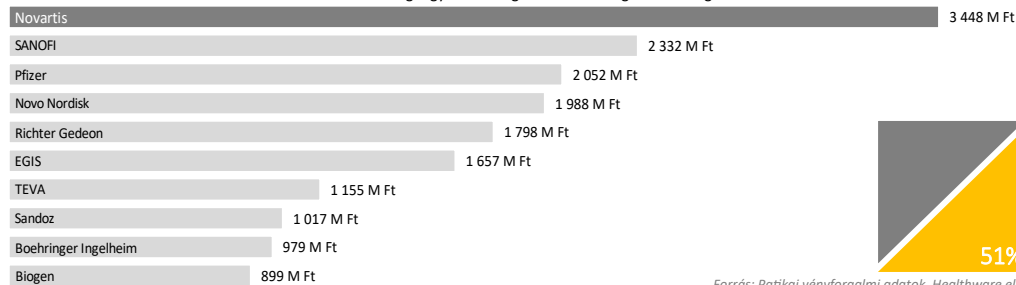
Forrás: Patikai vényforgalmi adatok, Healthcare elemzés

A 10 legnagyobb támogatáskiáramlást generáló brand

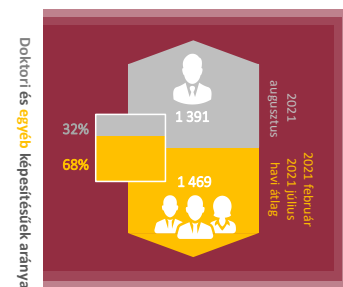
Forrás: Patika vényforgalmi adatok, Healthcare elemzés

A 10 legnagyobb támogatáskiáramlást generáló forgalmazó

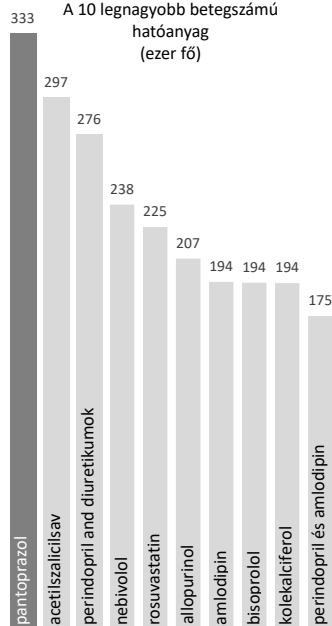
Forrás: Patikai vényforgalmi adatok, Healthcare elemzés

Orvoslátogatók átlagos létszáma

Forrás: NEAK adatok, Healthcare elemzés

A 10 legnagyobb betegszámú hatóanyag (ezer fő)

Forrás: Patikai vényforgalmi adatok, Healthcare elemzés

Eredményesség alapú finanszírozás kiterjesztése — Esettanulmány

Jelenlegi esettanulmányunkban arra voltunk kíváncsiak, hogy a 2021.06.29-én hatályba lépett jogszabálymódosítás, amelynek részeként megjelent a kötelező érvényű eredményesség alapú finanszírozás a befogadási eljárás során, vajon milyen terápiás területeket fog érinti a jövőben.

Magyarországi szabályozási és infrastrukturális feltételek eddig is lehetőséget biztosítottak az eredményesség alapú finanszírozásra. Ennek megfelelően a jelenlegi kockázati megosztási technikák között is szerepel az a típus. Alapvetően 3 fő típust különböztetünk meg: dobozdi, határérték, és eredményesség alapú megállapodásokat, valamint ezek a kombinációit.

Publikus adatok alapján jelenleg 199 brand érintett valamilyen támogatás volumen szerződésben, eredményesség alapú finanszírozás pedig az érintett brandek csupán 5%-át érinti. Fontos megjegyezni, hogy a piaci visszajelzések alapján ezen szerződések nem a klasszikus outcome-based finanszírozás elemeit tartalmazzák. Ezt a megállapítást megerősíti, hogy a termékek túlnyomó része a tápszerke közé tartozik.

2021.06.29-én megjelent 2006. évi XCVIII. törvény módosítása fordulóponthoz vezethet a támogatásvolumen szerződések vonatkozásában, hiszen a jogszabályalkotó egyértelműen irányvonalazza azt a hosszútávú célját, hogy az eredményesség alapú finanszírozás a napi gyakorlat részévé váljon minél több terápiás terület esetében. A jogszabály alapján minden új hatóanyag, valamint új indikáció befogadása kizárólag eredményesség alapú finanszírozás mellett történhet, ahol a befogadást követő első három évben a 12 hónapra vetített átlagos támogatása eléri a Gyógyszertámogatási kiadási jogcím eredeti előirányzatának 0,3%-át. Ez az összeg 2021-ben 999,42 millió forint, míg 2022-ben 1031,42 millió forint lesz.

1. Táblázat: Feltételek teljesítő hatóanyagok - patikai kassza

Terápiás terület	ATC	BRAND	Egy évre eső átlagos támogatás-kiáramlás (MrdFt)
Onkológia	L01XE18	JAKAVI	2,98 Mrd Ft
Diabétes	A10AE56	XULTOPHY	2,37 Mrd Ft
Onkológia	L01XE33	IBRANCE	6,28 Mrd Ft
Diabétes	A10BJ06	OZEMPIC	3,3 Mrd Ft
Onkológia	L01BC59	LONSURF	1,53 Mrd Ft
Immunszpresszív szerek	L04AA40	MAVENCLAD	1,22 Mrd Ft
Trombózis kezelés	B01AC21	TRESLVI	1,26 Mrd Ft

Elemzésünkben arra voltunk kíváncsiak, hogy ez a jogszabálymódosítás várhatóan hány terápiás területet, brandet fog érinteni. Először a patikai kasszát vettük górcső alá, ahol azt vizsgáltuk, hogy 2016 januárjától hány olyan teljesen új hatóanyag került befogadására, amely a befogadást követő években átlépte az egy milliárd forintot (1. táblázat). Első két termék esetében három év adatai álltak rendelkezésre a befogadástól számítva; az egy évre eső támogatás kiáramlása az első készítmény esetében majdnem 3 milliárd forint volt, míg a második esetében 2,3 milliárd forint. Az Ibrance illetve az Ozempic esetében csak 2-2 év állt rendelkezésre, mindkét készítmény bőven túlszárnyalta az egymilliárdos határt. Az utolsó három brand esetében, tekintettel arra, hogy friss befogadásokról beszélhetünk, csak 1 év adatai állnak rendelkezésre. Azonban az új szabály szerint ezen esetekben is kötelező lenne már az eredményesség alapú finanszírozás megkötése.

A nagyrétű készítményeket tartalmazó tételes kasszába történő befogadások esetében várhatóan szinte minden új hatóanyag esetében szükség lesz az outcome-based finanszírozásra. Ennek alátámasztására megvizsgáltuk a 2018.10.15-én befogadott hatóanyagok esetében a 2019. évre vonatkozó zárszámadásban² részletezett tényleges tételes kiadásoknak alakulását. Ezen hatóanyagok esetében jó részt csupán 2019 második felében indultak el a közbeszerzések, így a 2019. éven megjelenő tényleges kiadás nem teljes évre vonatkozik. Még ezzel a korlátozással is, a készítmények túlnyomó többségénél több mint 300 millió kiáramlást látnunk.³

2. Táblázat: Tényleges tételes kiadások - 2018.10.15-i befogadás

Terápiás terület	ATC code	Hatóanyag	Tényleges kiadás 2019
Onkológia	L01XC13	pertuzumab	0,96 Mrd Ft
Onkológia	L01XC32	atezolizumab	0,7 Mrd Ft
Onkológia	L01XC24	daratumumab	0,68 Mrd Ft
Onkológia	L01XE36	alektinib	0,45 Mrd Ft
Immunszpresszív szerek	L04AA33	vedolizumab	0,39 Mrd Ft
Onkológia	L01XX45	kafiruzimab	0,34 Mrd Ft
Immunszpresszív szerek	L03AX16	szekukinumab	0,31 Mrd Ft
Onkológia	L01XC14	trastuzumab emt.	0,26 Mrd Ft
Immunszpresszív szerek	L04AC13	ixekizumab	0,2 Mrd Ft
Onkológia	L01XE16	crizotinib	0,15 Mrd Ft
Immunszpresszív szerek	L04AA29	tofacitinib	0,1 Mrd Ft
Immunszpresszív szerek	L04AA37	baricitinib	0,09 Mrd Ft

3. Táblázat: TOP ATCS csoportok - patikai kassza

ATCS csoport - terápiás terület	ATC7-k száma	Egy ATC-re eső tám.kiáramlás	EMMI döntésre váró hatóanyagok
L01XE - Onkológia	4	10,57 Mrd Ft	5
B01AF - Trombózis kezelése	5	3,26 Mrd Ft	
A10AE - Diabétes	11	1,45 Mrd Ft	
L04AA - Immunszpresszív szerek	8	1,89 Mrd Ft	3
B01AB - Trombózis kezelése	8	1,58 Mrd Ft	
N05AX - Pszicholeptikumok	5	2,19 Mrd Ft	
R03AK - Obstruktív légúti betegségek	9	1,1 Mrd Ft	1
A10AB - Diabétes	3	3,13 Mrd Ft	
A10BD - Diabétes	5	1,86 Mrd Ft	
C10AA - Szérum lipidszintet csökkentő szerek	4	2,27 Mrd Ft	
V06D - Tápszerke	25	0,34 Mrd Ft	
R03AL - Obstruktív légúti betegségek	12	0,64 Mrd Ft	
N07XX - Idegrendszer egyéb szerke	4	1,8 Mrd Ft	
N03AX - Antiepileptikumok	14	0,46 Mrd Ft	
A10BX - Diabétes	13	0,46 Mrd Ft	
C09BA - Renin-angiotenzin rsz-re ható szerek	4	1,28 Mrd Ft	
B01AC - Trombózis kezelése	6	0,83 Mrd Ft	1
L02AE - Endokrin terápia	5	0,98 Mrd Ft	
L01XX - Onkológia	7	0,65 Mrd Ft	2
A16AX - A tápszertorna és az anyagcsere egyéb gyógyszerkezelei	1	4,45 Mrd Ft	

Az utolsó táblázatban azt vizsgáltuk, hogy 2020-ban a támogatás kiáramlása vonatkozásában mik voltak a TOP ATC 5 csoportok és ezekhez a csoportokhoz hány hatóanyag társult.

Azt vélelmezzük, hogy azon csoportok esetében, ahol az egy hatóanyagra jutó támogatás kiáramlása meghaladja az 1 milliárdot, illetve kevés támogatott hatóanyag van a piacon, ott egy új befogadás esetén számítani lehet az új technika - eredményesség alapú szerződés - alkalmazására, feltételezve, hogy az új hatóanyag piaci részesedése kimagasló lehet már az első években is.

Eredményesség alapú finanszírozás kiterjesztése — Esettanulmány

Healthware elemzés NEAK adatok alapján

Az itt kiemelt terápiás területeknél (ATCS csoportok) megnéztük, hogy van-e ezekhez a területekhez tartozó új hatóanyag, amely az EMMI számára felterjesztett, jelenleg körötetett és befogadásra váró új innovatív készítmények között szerepel, így első kézből érintett lehet a jogszabálymódosítás alkalmazásában.

Öt ilyen terápiás területet találunk, közülük három esetben van egy milliárd felett jelenleg az egy hatóanyagra eső támogatási kiáramlás mértéke, míg mind az öt esetben 10 alatti a csoportban jelenleg is támogatott hatóanyagok száma.

Jelenleg csak az új hatóanyagra és indikációra vonatkozik az új jogszabály, de kérdéses, hogy amennyiben egy terápiás területre érkező új hatóanyagra alkalmazzák a konstrukciót, a későbbiekben – már meghatározott végpontok, illetve mérési, monitorozási módszertan ismeretében – nem kívánja-e a finanszírozó majd hasonlóképpen érvényesíteni az eredményességi szerződést a már piacon levő, nagy volumenű termékek esetében is, a támogatási volumen szerződések újratárgyalásakor.

Jó példa lehet a NOAC-ok piaca, ahol azt látjuk, hogy 3 brand is bőven meghaladja az egymilliárdos küszöböt. Nehéz elképzelni, hogy egy esetleges új hatóanyag befogadásakor alkalmazott outcome-based megegyezést ne terjedne át idővel az inkubens hatóanyagokra is. De ebből a szempontból több terápiás terület és termék is érintett lehet közép-hosszú távon a jogszabályváltozás következményeiben. A 2020 év 15 legnagyobb támogatási kiáramlásával rendelkező termékét vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy kivétel nélkül mindegyik egymilliárd forint fölött van (ugyanaz igaz a TOP25 brandre).

Amennyiben egy új belépő miatt a körülmények (végpontok, módszertan) tisztázásra kerülnek, a későbbiekben könnyedén alkalmazhatóak a meghatározott feltételek ezekre a tartósan nagyértékű termékekre is.

4. Táblázat: TOP 15 brand – 2020 patikai támogatás-kiáramlás

Sorszám	ATC	Terápiás terület	Brand	Támogatás-kiáramlás, 2020
1	B01AB05	Trombózis kezelése	CLEKANE	11,49 mrdFt
2	L01XE18	Onkológia	JAKAVI	9,79 mrdFt
3	L01XE33	Onkológia	IBRANCE	7,51 mrdFt
4	B01AF02	NOAC	ELQUIS	7,32 mrdFt
5	B01AF01	NOAC	XARELTO	6,78 mrdFt
6	N07XK09	Idégrendszer egyéb szere	TECFIDERA	6,72 mrdFt
7	A10AE56	Diabetes	XULTOPHY	4,54 mrdFt
8	A10AE06	Diabetes	TRESIBA	4,69 mrdFt
9	N05AX13	Pszicholeptikumok	XEPIUN	4,3 mrdFt
10	R03AK08	Obstruktív légúti betegségek gyógyszerei	FOSTER	4,29 mrdFt
11	L04AA27	Immunszuppresszív szerek	GLENYA	4,27 mrdFt
12	A10B106	Diabetes	OZEMPIC	4,07 mrdFt
13	A16AX01	A tápcsatorna és az anyagcsere egyéb gyógyszerei	THIOGAMMA	3,76 mrdFt
14	B01AE07	NOAC	PRADAXA	3,58 mrdFt
15	L01XE08	Onkológia	TASIGNA	3,42 mrdFt

A fókuszba állított jogszabályi változás révén várhatóan meg fog változni a jelenlegi támogatási volumen szerződések irányvonala is, és a dobozdíjas, határértékes szerződések helyett az eredményesség alapú finanszírozás térnyerése várható. Kérdés, hogy a jelenleg is humán erőforrás problémákkal küzdő NEAK vajon hogyan fogja tudni az eredményesség alapú finanszírozás adta adminisztrációs terheket megoldani, a tervezett irányváltás megvalósítása lehetséges-e a jelenlegi feltételek mellett.

¹2006. évi XCVIII. törvény—[link](#)

²Zárszámadás 2019—[link](#)

³A 2020. év zárszámadása nem tartalmazza ezt a kimutatást, így a számítás alátámasztása nem lehetséges tényleges adatok alapján.